

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1TdoV/8/2017
Identifikačné číslo spisu:	9515100082
Dátum vydania rozhodnutia:	22.02.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Šišková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:9515100082.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Šiškovej a sudcov JUDr. Daniela Hudáka, JUDr. Štefana Micháliku, JUDr. Petra Szaba a JUDr. Pavla Farkaša v trestnej veci obvineného Ing. C. M. a spol. pre pokračovací prečin nepriamej korupcie podľa § 336 ods. 1 Tr. zák. a iné, na neverejnom zasadnutí konanom 22. februára 2018 v Bratislave o dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25. októbra 2016, sp. zn. 2 To 11/2015, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky sa odmieta.

Odôvodnenie

Špecializovaný trestný súd Pezinok, pracovisko Banská Bystrica rozsudkom z 9. júna 2015, sp. zn. BB-4T/15/2015, uznal za vinných obvineného Ing. C. M. v bode 1/ až 3/ z pokračovacieho prečinu nepriamej korupcie podľa § 336 ods. 1 Tr. zák., obvineného Ing. E. L. v bode 4/ z prečinu nepriamej korupcie podľa § 336 ods. 2 Tr. zák. a obvineného Ing. V. F. v bode 5/ z prečinu nepriamej korupcie podľa § 336 ods. 2 Tr. zák., a to na tom skutkovom základe, že

Ing. C. M.

v bode 1/

v presne nezistenom čase koncom roka 2012, na presne nezistenom mieste v meste Y, si na osobnom stretnutí od Bc. Y. L. vyžiadal finančnú hotovosť vo výške 500 Eur ako úplatok za to, že vo veci žiadateľa Bc. Y. L. o štátnu podporu v zmysle zákona č. 607/2003 Z. z. o Štátnom fonde rozvoja bývania v znení neskorších predpisov č. 460/Ž/2013 zabezpečí u kompetentných zamestnancov Štátneho fondu rozvoja bývania bezproblémové vybavenie podanej žiadosti a schválenie podpory zo Štátneho fondu rozvoja bývania pre Bc. Y. L., pričom následne v presne nezistenom čase v mesiaci február roku 2013, v mieste svojho trvalého bydliska v rodinnom dome so sídlom J., J. č. XXX, prevzal za týmto účelom od Bc. Y. L. požadovanú finančnú hotovosť vo výške 500 Eur,

v bode 2/

v presne nezistenom čase, v priebehu roka 2012 na presne nezistenom mieste na území Slovenskej

republiky si na osobnom stretnutí od Ing. E. L. vyžiadal finančnú hotovosť vo výške 700 Eur ako úplatok za to, že vo veci žiadateľa Ing. E. L. o štátnu podporu v zmysle zákona č. 607/2003 Z. z. o Štátnom fonde rozvoja bývania v znení neskorších predpisov č. 504/Ž/2013 zabezpečí u kompetentných zamestnancov Štátneho fondu rozvoja bývania bezproblémové vybavenie podanej žiadosti a schválenie podpory zo Štátneho fondu rozvoja bývania pre Ing. E. L., pričom následne v presne nezistenom čase v priebehu roku 2012, na presne nezistenom mieste, prevzal za týmto účelom od Ing. E. L. požadovanú finančnú hotovosť vo výške 700 Eur,

v bode 3/

v presne nezistenom čase začiatkom roka 2013 na presne nezistenom mieste v obci J., si na osobnom stretnutí od Ing. V. F. vyžiadal finančnú hotovosť vo výške najmenej 200 Eur ako úplatok za to, že vo veci žiadateľa Ing. V. F. o štátnu podporu v zmysle zákona č. 607/2003 Z. z. o Štátnom fonde rozvoja bývania v znení neskorších predpisov č. 467/Ž/2013 zabezpečí u kompetentných zamestnancov Štátneho fondu rozvoja bývania bezproblémové vybavenie podanej žiadosti a schválenie podpory zo Štátneho fondu rozvoja bývania pre Ing. V. F., pričom presne nezisteného dňa vo februári roku 2013 v mieste svojho trvalého bydliska v rodinnom dome so sídlom J., J. č. XXX, prevzal za tým účelom od Ing. V. F. požadovanú finančnú hotovosť vo výške najmenej 200 Eur,

Ing. E. L.

v bode 4/

v presne nezistenom čase v priebehu roka 2012 na presne nezistenom mieste na území Slovenskej republiky na osobnom stretnutí najprv Ing. C. M. prisľúbil finančnú hotovosť vo výške 700 Eur ako úplatok za to, že tento vo veci žiadateľa Ing. E. L. o štátnu podporu v zmysle zákona č. 607/2003 Z. z. o Štátnom fonde rozvoja bývania v znení neskorších predpisov č. 504/Ž/2013 zabezpečí u kompetentných zamestnancov Štátneho fondu rozvoja bývania vybavujúcich podané žiadosti bezproblémové vybavenie podanej žiadosti a schválenie podpory zo Štátneho fondu rozvoja bývania pre Ing. E. L. a následne ešte v tom istom roku na presne nezistenom mieste v okrese G. R., poskytol za týmto účelom pri osobnom stretnutí Ing. C. M. ako úplatok finančnú hotovosť najmenej vo výške 700 Eur,

Ing. V. F.

v bode 5/

v presne nezistenom čase začiatkom roka 2013 na presne nezistenom mieste v obci J., na osobnom stretnutí najprv Ing. C. M. prisľúbil finančnú hotovosť vo výške najmenej 200 Eur ako úplatok za to, že vo veci žiadateľa Ing. V. F. o štátnu podporu v zmysle zákona č. 607/2003 Z. z. o Štátnom fonde rozvoja bývania v znení neskorších predpisov č. 467/Ž/2013 zabezpečí u kompetentných zamestnancov Štátneho fondu rozvoja bývania vybavujúcich podané žiadosti, bezproblémové vybavenie podanej žiadosti a schválenie podpory zo Štátneho fondu rozvoja bývania pre Ing. V. F. a následne v presne nezistenom čase vo februári roku 2013 v rodinnom dome v mieste trvalého bydliska Ing. C. M. v J., J. č. XXX, poskytol za týmto účelom pri osobnom stretnutí Ing. C. M. ako úplatok finančnú hotovosť najmenej vo výške 200 Eur.

Za to bol obvinený Ing. C. M. odsúdený podľa § 336 ods. 1 Tr. zák., § 36 písm. j/ Tr. zák., § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 10 mesiacov so zaradením podľa § 48 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. do ústavu s minimálnym stupňom stráženia. Podľa § 56 ods. 1 Tr. zák. mu bol uložený zároveň peňažný trest vo výmere 2.000 Eur s tým, že pre prípad úmyselného zmarenia výkonu tohto mu bol podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. ustanovený náhradný trest odňatia slobody vo výmere 4 mesiace.

Obvinených Ing. E. L. a Ing. V. F. súd zhodne odsúdil podľa § 336 ods. 2 Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 3 mesiace so zaradením podľa § 48 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. do ústavu s minimálnym stupňom stráženia. Podľa § 56 ods. 1 Tr. zák. im tiež uložil peňažný trest vo výmere 3.000 Eur (každému zvlášť) spolu s náhradným trestom odňatia slobody podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. vo výmere 5 mesiacov.

Na podklade odvolaní obvinených Ing. C. M., Ing. E. L. a Ing. V. F. proti vyššie citovanému rozsudku rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) rozsudkom z 25. októbra 2016, sp. zn. 2 To 11/2015, takým spôsobom, že podľa § 321 ods. 1 písm. b/, písm. d/ Tr. por. napadnutý prvostupňový rozsudok v celom rozsahu zrušil a rozhodujúc sám s použitím § 322 ods. 3 Tr. por. podľa § 285 písm. b/ Tr. por. (stíhané skutky nie sú trestným činom) vyššie menovaných obvinených oslobodil spod obžaloby prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky z 22. apríla 2015, sp. zn. VII/1 Gv 8/13/1000, podanej pre skutky, ktorých sa mali dopustiť tak, že

Ing. C. M.

v bode 1/

v presne nezistenom čase koncom roka 2012, na presne nezistenom mieste v meste Y., si na osobnom stretnutí od Bc. Y. L. vyžiadal finančnú hotovosť vo výške 500 Eur ako úplatok za to, že vo veci žiadateľa Bc. Y. L. o štátnu podporu v zmysle zákona č. 607/2003 Z. z. o Štátnom fonde rozvoja bývania v znení neskorších predpisov č. 460/Ž/2013 zabezpečí u kompetentných zamestnancov Štátneho fondu rozvoja bývania vybavujúcich podané žiadosti zistenie prípadných nedostatkov v podanej žiadosti ako aj jej prípadné doplnenie bez oficiálneho vrátenia žiadateľovi, a teda bezproblémové vybavenie podanej žiadosti a schválenie podpory zo Štátneho fondu rozvoja bývania pre Bc. Y. L., pričom následne v presne nezistenom čase v mesiaci február roku 2013, v mieste svojho trvalého bydliska v rodinnom dome so sídlom J., J. č. XXX, prevzal za týmto účelom od Bc. Y. L. požadovanú finančnú hotovosť vo výške 500 Eur,

v bode 2/

v presne nezistenom čase, v priebehu roka 2012 na presne nezistenom mieste na území Slovenskej republiky si na osobnom stretnutí od Ing. E. L. vyžiadal finančnú hotovosť vo výške 700 Eur ako úplatok za to, že vo veci žiadateľa Ing. E. L. o štátnu podporu v zmysle zákona č. 607/2003 Z. z. o Štátnom fonde rozvoja bývania v znení neskorších predpisov č. 504/Ž/2013 zabezpečí u kompetentných zamestnancov Štátneho fondu rozvoja bývania vybavujúcich podané žiadosti zistenie prípadných nedostatkov v podanej žiadosti ako aj jej prípadné doplnenie bez oficiálneho vrátenia žiadateľovi, a teda bezproblémové vybavenie podanej žiadosti a schválenie podpory zo Štátneho fondu rozvoja bývania pre Ing. E. L., pričom následne v presne nezistenom čase v priebehu roka 2012, na presne nezistenom mieste, prevzal za týmto účelom od Ing. E. L. požadovanú finančnú hotovosť vo výške 700 Eur,

v bode 3/

v presne nezistenom čase začiatkom roka 2013 na presne nezistenom mieste v obci J., si na osobnom stretnutí od Ing. V. F. vyžiadal finančnú hotovosť vo výške najmenej 200 Eur ako úplatok za to, že vo veci žiadateľa Ing. V. F. o štátnu podporu v zmysle zákona č. 607/2003 Z. z. o Štátnom fonde rozvoja bývania v znení neskorších predpisov č. 467/Ž/2013 zabezpečí u kompetentných zamestnancov Štátneho fondu rozvoja bývania vybavujúcich podané žiadosti zistenie prípadných nedostatkov v podanej žiadosti ako aj jej prípadné doplnenie bez oficiálneho vrátenia žiadateľovi, a teda bezproblémové vybavenie podanej žiadosti a schválenie podpory zo Štátneho fondu rozvoja bývania pre Ing. V. F., pričom presne nezisteného dňa vo februári roku 2013 v mieste svojho trvalého bydliska v rodinnom dome so sídlom J., J. č. XXX, prevzal za týmto účelom od Ing. V. F. požadovanú finančnú hotovosť vo výške najmenej 200 Eur,

Ing. E. L.

v bode 4/

v presne nezistenom čase v priebehu roka 2012 na presne nezistenom mieste na území Slovenskej republiky na osobnom stretnutí najprv Ing. C. M. prisľúbil finančnú hotovosť vo výške 700 Eur ako úplatok za to, že tento vo veci žiadateľa Ing. E. L. o štátnu podporu v zmysle zákona č. 607/2003 Z. z. o Štátnom fonde rozvoja bývania v znení neskorších predpisov č. 504/Ž/2013 zabezpečí u kompetentných zamestnancov Štátneho fondu rozvoja bývania vybavujúcich podané žiadosti zistenie prípadných nedostatkov v podanej žiadosti ako aj jej prípadné doplnenie bez oficiálneho vrátenia

žiadateľovi, a teda bezproblémové vybavenie podanej žiadosti a schválenie podpory zo Štátneho fondu rozvoja bývania pre Ing. E. L. a následne ešte v tom istom roku na presne nezistenom mieste v okrese G. R., poskytol za týmto účelom pri osobnom stretnutí Ing. C. M. ako úplatok finančnú hotovosť najmenej vo výške 700 Eur,

Ing. V. F.
v bode 5/

v presne nezistenom čase začiatkom roka 2013 na presne nezistenom mieste v obci J., na osobnom stretnutí najprv Ing. C. M. prisľúbil finančnú hotovosť vo výške najmenej 200 Eur ako úplatok za to, že vo veci žiadateľa Ing. V. F. o štátnu podporu v zmysle zákona č. 607/2003 Z. z. o Štátnom fonde rozvoja bývania v znení neskorších predpisov č. 467/Ž/2013 zabezpečí u kompetentných zamestnancov Štátneho fondu rozvoja bývania vybavujúcich podané žiadosti zistenie prípadných nedostatkov v podanej žiadosti ako aj jej prípadné doplnenie bez oficiálneho vrátenia žiadateľovi, a teda bezproblémové vybavenie podanej žiadosti a schválenie podpory zo Štátneho fondu rozvoja bývania pre Ing. V. F. a následne v presne nezistenom čase vo februári roku 2013 v rodinnom dome v mieste trvalého bydliska Ing. C. M. v J., J. č. XXX, poskytol za týmto účelom pri osobnom stretnutí Ing. C. M. ako úplatok finančnú hotovosť najmenej vo výške 200 Eur.

V odôvodnení daného (dovolaním napadnutého) rozsudku odvolací súd najprv skonštatoval, že skutky popísané vo výroku prvostupňového rozsudku sa objektívne stali a dopustili sa (nie spáchali) obvinení Ing. M., Ing. L. a Ing. F. (menovaní boli v ich rámci činní jednak ako prijímateľ a jednak ako dvaja poskytovatelia príslušných peňažných položiek v súvislosti s konaním o poskytnutí príspevku z fondu), avšak súd prvého stupňa sa dôsledne nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie, v dôsledku čoho bolo porušené ustanovenie Trestného zákona - a to konkrétne posúdením konania obvinených ako trestného činu. Okolnosť, prečo v predmetnom konaní nejde o trestný čin, vysvetlil odvolací súd v dvoch rovinách (nasledovne):

„Prvou z nich je podoba skutkovej vety napadnutého rozsudku, ktorá nemôže byť (rovnako ako ostatné časti jeho výroku) nijako zmenená v neprospech obžalovaných, keďže odvolanie podali len oni, nie v ich neprospech prokurátor (tzv. zákaz „reformatio in peius“ v zmysle § 322 ods. 3 veta druhá, § 327 ods. 2 Tr. por.).

Druhou, ktorá však nemôže prekročiť obmedzenie prvej z oboch rovín, je hodnotenie vykonaných dôkazov a jeho odraz v právnej kvalifikácii, resp. absencii možnosti jej použitia (najmä pokiaľ ide o subjektívnu stránku toho konania, ktoré výrok napadnutého rozsudku popisuje u jednotlivých obžalovaných).

Podstatnými kvalifikačnými momentmi, ktoré sú v tomto smere relevantné, sú:

V prvom rade ide o znak „úplatok“, ktorý je súčasťou popisu objektívnej stránky skutkovej podstaty prečinu podľa § 336 ods. 1 a podľa § 336 ods. 2 Tr. zák. (...)

Úplatok je v ustanovení § 131 ods. 3 Tr. zák. legálne definovaný nasledovne:

„Úplatkom sa na účely tohto zákona rozumie vec alebo iné plnenie majetkovej či nemajetkovej povahy, na ktoré nie je právny nárok.“

Ide o znak (ako už bolo uvedené vyššie) objektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu, v tomto prípade prečinu, a takto (objektívne) je aj legálne definovaný. Aby však mohol byť aplikačne použitý, musí byť zároveň sprevádzaný znakom subjektívnym, a to úmyslom poskytnúť alebo prijať beznárokové plnenie ako úplatok, teda v určitých konkrétnych súvislostiach. V preskúmvanej veci by muselo ísť o tú súvislosť, že prijímajúca osoba „bude svojím vplyvom pôsobiť na výkon právomoci osoby“, ktorá je uvedená vo vyššie citovaných ustanoveniach Trestného zákona a ktorá v ich zmysle obstaráva veci, resp. určitú vec verejného záujmu (takou vecou poskytovanie príspevkov z fondu nepochybne je), a na

tento účel je osoba, ktorá je predmetom pôsobenia, právne vybavená „právomocou“. To súvisí aj s druhým a tretím relevantným kvalifikačným momentom (viď ďalšiu časť textu), a to vo vzájomnom integrálnom prepojení.

V rámci takého prepojenia, samotný úplatok (z hľadiska jeho legálnej definície) musí byť plnením, na ktoré jeho prijímateľ nemá právny nárok - v tomto prípade obžalovaný Ing. M., a teda ani obžalovaní Ing. L. a Ing. F. nemôžu mať nároku (pohľadávke) zodpovedajúci dlh (záväzok). Samozrejme, aby nešlo o úplatok, musí ísť o nárok a záväzok právny - súladný so zákonom, nie taký, ktorý je absolútne neplatný v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka (neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom).

Ako vyplynie z ďalšej časti odôvodnenia, taký (protiprávny, zákon obchádzajúci alebo amorálny) charakter vo vzťahu k účelu prijatia platby, teda získania pomoci, resp. podpory Ing. M. v konaní o získaní príspevku z fondu, v dotknutých prípadoch nešlo.

V nadväznosti na uvedené, vo svetle vykonaných dôkazov tu jednoznačne vznikla zmluvná peňažná pohľadávka osoby, ktorá sa zaviazala jednak usmerniť žiadateľov o príspevok v smere náležitosti žiadosti a jej potrebných príloh a jednak sledovať priebeh konania a byť v kontakte s pracovníkmi subjektov, ktoré sú zapojené v príslušnom konaní (obec a fond). Účel popísaných činností je rovnako samozrejmy, a to dosiahnutie získania príspevku.

Právny rámec takého vzťahu je daný typicky vo forme príkaznej zmluvy podľa Občianskeho zákonníka - ďalej len „OZ“ (§ 724 - príkaznou zmluvou sa zaväzuje príkazník, že pre príkazcu obstará nejakú vec alebo vykoná inú činnosť), na uzavretie ktorej nie je podľa zákona potrebná písomná forma (§ 40 ods. 1 OZ), a ktorá zakladá záväzok príkazcu poskytnúť príkazníkovi dohodnutú odmenu (§ 730 OZ). Môže však ísť aj o zmluvu o obstaraní veci (§§ 733 - 736 OZ), prípadne nepomenovanú zmluvu (§ 51 OZ). Nezáleží pritom na okolnosti, či dotknuté osoby takto zmluvu ústne alebo písomne pomenovali, relevantné sú podstatné obsahové náležitosti zmluvy ako právneho úkonu v zmysle vôle zmluvných strán. Taká vôľa je zrejmalá, a to s tým obsahom, ktorý je uvedený v predchádzajúcom odseku. Výslovne a vopred bola dohodnutá i odmena pre Ing. M. (v oboch, resp. všetkých troch prípadoch, ktorých sa týka obžaloba).

Z uhla pohľadu legálnej definície úplatku teda tento znak nie je naplnený v žiadnom zo skúmaných prípadov (čo má, ako už bolo uvedené, súvis aj s nasledujúcou časťou odôvodnenia). K poskytnutiu predmetných súm teda nepochybne došlo, avšak nemožno ich právne charakterizovať ako úplatok v zmysle § 131 ods. 3, a teda ani v zmysle § 336 ods. 1 a § 336 ods. 2 Tr. zák.

Také pomenovanie je obsiahnuté v skutkových vetách výroku napadnutého rozsudku („ako úplatok“), ide však (správne) o terminológiu právnej vety (znenie použitej skutkovej podstaty trestného činu), ktorá nie je súčasťou vety skutkovej (nasleduje po nej, v kvalifikačnej časti výroku o vine). Nie je teda medzi stranami v konaní ani z pohľadu súdu prvého stupňa sporné, či peniaze boli žiadané a poskytnuté, ale či sú úplatkom (ako odvolací súd uzavrel, v zmysle toho, čo bolo a ďalej bude uvedené, nie sú).

Spojitou nádobou z hľadiska posúdenia trestnosti činu je potom naplnenie znaku „pôsobiť na výkon právomoci osoby“ uvedenej v § 328, 329 alebo 330 (§ 336 ods. 1 Tr. zák.), resp. v §§ 332, 333 alebo 334 (§ 336 ods. 2 Tr. zák.).

Je evidentné, že z trestnoprávneho hľadiska nemôže ísť o pôsobenie, ku ktorému fakticky dochádza (prakticky bezvýnimčne ide o konanie právomocou vybaveného orgánu vo vzťahu k účastníkovi alebo účastníkom takého konania), ktoré však nie je protiprávne, resp. jeho protiprávnosť je len úzko procedurálna, nepopierajúca podstatu, zmysel a význam právomoci dotknutého orgánu (v konečnom dôsledku fyzickej osoby, nakoľko každý orgán verejnej moci sa rozhoduje a prejavuje vôľu, individuálne alebo kolegiálne, svojím ľudským reprezentantom - verejným činiteľom).

Právomocou (pôsobnosťou), o ktorú v predmetnej veci ide, je priznávanie príspevkov na rozvoj bývania, inštitucionálne vykonávané fondom. Právna úprava tejto otázky bola v čase konania obžalovaných obsiahnutá v zákone č. 607/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov, aktuálne (od 1. januára 2014) je dotknutá problematika upravená zákonom č. 150/2013 Z. z. v znení zákona č. 276/2015 Z. z.

Tak ako v každom konaní, aj v tomto prípade žiadateľ prichádza do úradného kontaktu, v prvom rade s obcou (podľa súčasne účinnej právnej úpravy alternatívne s okresným úradom v sídle kraja), ktorej sa žiadosť podáva, a následne s fondom, ktorý rozhoduje o poskytnutí podpory (pozitívne alebo negatívne) a v prípade poskytnutia podpory uzatvára so žiadateľom zmluvu.

Je v konaní o žiadosti podanej ľubovoľnému orgánu bežné, že žiadateľ vybavovanie svojej žiadosti sleduje a aj mimo predpísanej formy úradného styku s dotknutým orgánom sa informuje, eventuálne vybavenie žiadosti urguje a podobne. Taká aktivita nemusí byť spojená so snahou o ovplyvnenie osoby, ktorá rozhoduje, v smere deformácie rozhodovacej právomoci v rozpore s právom, na zvýhodnenie alebo uprednostnenie žiadateľa. Nezáleží pritom, či žiadateľ koná („pôsobí“) osobne alebo prostredníctvom inej osoby (ak má táto osoba vykonať aj právny úkon, musí byť osobitne splnomocnená).

V napadnutom rozsudku je účel, na ktorý (za čo) boli peniaze Ing. M. vo všetkých prípadoch žiadané, resp. mu odovzdané, vymedzený tak, že „zabezpečí u kompetentných zamestnancov Štátneho fondu rozvoja bývania bezproblémové vybavenie podanej žiadosti a schválenie podpory zo Štátneho fondu rozvoja bývania pre ...“, pričom následne boli tieto prostriedky aj vyplatené.

Také vymedzenie v skutkovej vete neposkytuje potrebný podklad pre kvalifikáciu konania poskytovateľa a prijímateľa prostriedkov ako nepriameho podplácania, resp. prijímania úplatku, a to subjektívne, z hľadiska zamerania úmyslu k ovplyvňovaniu konania, resp. rozhodovania v tom smere, ako je (v negatívnom, resp. konanie a rozhodovanie deformujúcom zmysle) uvedené vyššie. Naopak, dotknutá formulácia nevylučuje legálnu činnosť, pri ktorej (zjednodušene povedané) jedna osoba obstaráva vec (úradnú záležitosť) inej osoby.

Už tento moment je z hľadiska rozhodovania odvolacieho súdu rozhodujúci (žalované skutky nie sú trestným činom), nakoľko, opäť v zmysle (už) vyššie uvedeného, podoba skutkovej vety napadnutého rozsudku nemôže byť nijako zmenená v neprospech obžalovaných (procesný zákaz zmeny k horšiemu). K takej zmene nemôže dôjsť ani na základe akýchkoľvek (eventuálne) v ďalšom priebehu konania vykonaných dôkazov. Ak by potom na základe nezmenenej skutkovej vety došlo k právoplatnému odsúdeniu, bol by z dôvodu nesprávnej právnej kvalifikácie splnený dôvod dovolania uvedený v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. a túto okolnosť musí brať odvolací súd do úvahy „ex off“, bez ohľadu na odvolacie námietky (§ 317 ods. 1 veta druhá Tr. por.). (...)

Z hľadiska okolnosti akcentovanej obžalobou, a to zabezpečenia doplnenia už podanej žiadosti o poskytnutie príspevku - ako súčasti dohodnutého pôsobenia Ing. M. na pracovníkov fondu - platí, že súd prvého stupňa nepovažoval takú dohodu medzi Ing. L., resp. Ing. F. a Ing. M. za dokázanú, a preto žalovaný skutok oproti obžalobe v tejto okolnosti redukoval, na čo sa aktuálne rovnako vzťahuje zákaz zmeny k horšiemu. Je však aj vecne potrebné potvrdiť, že právna úprava postupu pri poskytovaní podpory účinná v čase žalovaných skutkov také vrátenie v prípade neúplnej žiadosti nepožadovala (§ 11 zákona č. 607/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov, z odseku 8 tohto ustanovenia naopak vyplýva potreba predkladania fondu „až“ úplnej, ale pôvodnej žiadosti). Vrátenie neúplnej žiadosti žiadateľovi (obcou v sídle okresu alebo okresným úradom v sídle kraja, s možnosťou preskúmania takého postupu fondom) zakotvila až neskoršia právna úprava (§ 15 ods. 9, 10 a 14 až 16 zákona č. 150/2013 Z. z.), s účinnosťou od 1. januára 2014.

V konečnom dôsledku je potrebné zdôrazniť aj ďalší aspekt negatívneho kvalifikačného posúdenia trestnosti žalovaných skutkov.

Ide o naplnenie znaku „pôsobiť na výkon právomoci osoby“ uvedenej v §§ 328, 329 alebo 330 (§ 336 ods. 1 Tr. zák.), resp. v §§ 332, 333 alebo 334 (§ 336 ods. 2 Tr. zák.).

Neprichádza totiž do úvahy ktorákoľvek z osôb, uvedených v označených ustanoveniach. Podstatná v tejto aplikačnej súvislosti je danosť „právomoci“ dotknutej osoby. Táto je definíčne spojená s postavením verejného činiteľa (§ 128 ods. 1 Tr. zák.). (...)

Osobou, ktorá je spôsobilá byť objektom pôsobenia v zmysle § 336 ods. 1 a 2 Tr. zák. môže teda byť len verejný činiteľ ako jediná osoba, ktorá disponuje „právomocou“ (na účel rozhodovania v konkrétnej veci je nadbytočné rozoberať pojem a právomoc „zahraničného verejného činiteľa“).

V konkrétnych súvislostiach a podľa časovo aktuálnej právnej úpravy (zákon č. 607/2003 Z. z. v príslušnom znení - ďalej len „zákon“) ide o právomoc (pôsobnosť) na priznanie podpory (§ 11 ods. 10 zákona), na základe čoho (priznania podpory) fond so žiadateľom uzavrie zmluvu na uvedený účel (§ 12 zákona).

Na čele fondu stojí v dotknutom právnom režime riaditeľ (§ 2 ods. 2 zákona) ako štatutárny orgán, ktorý disponuje popísanou pôsobnosťou pri konaní v mene fondu (aj čl. 4 písm. b/, c/ štatútu fondu v aktuálne účinnom znení, teda štatút schválený uznesením vlády Slovenskej republiky č. 233 zo 17. marca 2004 v znení uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 65 z 27. januára 2010).

S riaditeľom fondu podľa obsahu vykonaných dôkazov Ing. M. nejednal (nepôsobil na neho), a to ani prostredníctvom iných pracovníkov fondu (pričom pre trestnosť činu by sa vyžadovalo priame pôsobenie, inou osobou sprostredkované pôsobenie by musel Trestný zákon pripúšťať tak, ako to činí v §§ 328 až 334).

Osoby, s ktorými jednal, sa síce podieľali na príprave podkladov pre rozhodnutie o priznaní (nepriznaní) podpory, uvedené ale nestačí pre konštatáciu ich (Trestným zákonom predpokladanej) právomoci, a teda zahrnutie týchto osôb do vyššie popísanej, v predmetných súvislostiach relevantnej kategórie (verejný činiteľ).

Taká (právomocou nevybavená) osoba nemôže byť ani páchatelom niektorého z trestných činov verejných činiteľov (druhý diel ôsmej hlavy osobitnej časti Trestného zákona), keďže v uvedených prípadoch musí ísť o špeciálny subjekt (§ 128 ods. 8 Tr. zák.) a také postavenie nemá fyzická osoba bez vlastnej právomoci, ani fyzická osoba, ktorá nekoná v mene dotknutej, právomocou disponujúcej právnickej osoby - v tomto prípade fondu (posledná veta naposledy označeného ustanovenia). Dotknutá osoba môže byť len účastníkom na trestnom čine verejného činiteľa alebo v obdobnom postavení pri príprave na zločin, ktorý má byť spáchaný verejným činiteľom, čo v pretraktovaných súvislostiach nemá význam ďalej rozoberať, keďže sa neposudzuje zneužívanie právomoci osoby, ktorá právomocou disponovala.

Samozrejme, nie je pre riadny chod úradných konaní žiaduci nadštandardný prístup určitých osôb k pracovníkom konajúcej inštitúcie, ani keby nemal viesť k manipulácii rozhodovania, pretože také praktiky minimálne vzbudzujú v naznačenom smere podozrenie. Ich odstránenie je potrebné zabezpečiť predovšetkým dôslednou aplikáciou noriem upravujúcich postup v konaní, vrátane interných noriem, príp. ich doplnením, a v nadväznosti na to riadiacou a kontrolnou činnosťou príslušných funkcionárov. Pokiaľ by však také, podstatu určitej pôsobnosti nedeformujúce pôsobenie, resp. prijatie majetkového či iného plnenia zaň malo byť trestným činom, muselo by sa to odraziť v úprave skutkových podstát v osobitnej časti Trestného zákona, a to len s účinkami pre skutky po nadobudnutí účinnosti zákonnej zmeny (čl. 50 ods. 6 Ústavy Slovenskej republiky, § 2 ods. 1 Tr. zák.).“

Odvolací súd následne zvažoval - pri zachovaní totožnosti skutku - aj eventuálnu zodpovednosť za iný (inak právne kvalifikovaný) trestný čin, čo bolo aktuálne u Ing. M. (body 1/ až 3/ výroku napadnutého prvostupňového rozsudku, resp. obžaloby), avšak s negatívnym záverom.

V závere odvolací súd zdôraznil, že vo výroku jeho rozsudku sú predmetné skutky uvedené v podobe skutkovej vety výroku obžaloby, pretože v zmysle § 285 Tr. por. súd oslobodzuje obžalovaného spod obžaloby, ale pri rozhodovaní o odvolaniach obžalovaných musel vychádzať z podoby skutkov tak, ako boli zistené v skutkovej vete výroku napadnutého prvostupňového rozsudku, nakoľko táto ich podoba nie je zmeniteľná v neprospech obžalovaných v dôsledku zákazu zmeny k horšiemu. Zároveň však dodal, že to neznamená, že ak by súd prvého stupňa zistil predmetné skutky bez zmeny oproti obžalobe (z jeho strany došlo k vypusteniu popisu protislužby Ing. M. za poskytnuté peňažné plnenie - konkrétne zistenie u dotknutých pracovníkov fondu prípadných nedostatkov v podanej žiadosti a jej prípadné doplnenie bez oficiálneho vrátenia žiadateľovi), rozhodnutie odvolacieho súdu by vyznelo odlišne. Odvolací súd pritom rozhodol priamo, bez vracania veci súdu prvého stupňa, nakoľko neexistoval žiaden dôvod predpokladať (práve naopak), že by doplnenie dokazovania (vrátane eventuálneho dokazovania pred odvolacím súdom) mohlo viesť k iným, než vyššie uvedeným záverom, keď neprichádza do úvahy ani eventuálne dôkazné skúmanie možnosti výroku podľa § 285 písm. a/ Tr. por.

Dňa 17. mája 2017 bolo Špecializovanému trestnému súdu doručené dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“), smerujúce proti skôr rozoberanému rozsudku odvolacieho súdu, kde ako dovolací dôvod (formálne) označil dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

V bližšom odôvodnení podaného dovolania generálny prokurátor predovšetkým zdôraznil, že napadnutým rozsudkom bol porušený zákon v prospech obvinených Ing. M., Ing. L. a Ing. F., keď odvolací súd v ich prípade nesprávne aplikoval príslušné ustanovenia tak všeobecnej ako i osobitnej časti Trestného zákona (a v dôsledku toho menovaných oslobodil spod obžaloby).

Dovolateľ má za to, že súvislosť peňažnej platby s vplyvom na činnosť zamestnanca Štátneho fondu rozvoja bývania dostatočne presvedčivo vyplýva tak zo skutkovej vety (uvedenej v obžalobe, i výroku prvostupňového rozsudku), ako i z jednotlivých vykonaných dôkazov. Následne poskytol pomerne podrobný rozbor dôkazov o účele inkriminovanej platby a jej súvislosti s nedovoleným spôsobom vybavovania žiadosti a schválením podpory, aj keď ako sám dodal, je zrejmé, že skutkový stav veci nebol dôvodom rozhodnutia odvolacieho súdu (presnejšie tento nebol z jeho strany spochybnený). Podľa názoru dovolateľa je z vykonaného dokazovania zrejmé, že peniaze prevzaté Ing. M. od žiadateľov boli neoprávneným plnením a odmenou za vyvíjanie osobného vplyvu smerujúceho k bezproblémovému schváleniu inak problematických žiadostí o príspevok, ktorý aj Ing. M. v prípadoch žiadateľov Bc. Y. L., Ing. E. L. a Ing. V. F. reálne vykonával, a teda sú úplatkom v zmysle § 131 ods. 3 Tr. zák.

Pokiaľ ide o odvolacím súdom podaný výklad pojmu „právomoc“, uvedeného v skutkovej podstate trestného činu nepriamej korupcie podľa § 336 Tr. zák. - a síce, že musí ísť o právomoc osoby, ktorá je verejným činiteľom - tak s týmto sa potom dovolateľ rovnako nestotožňuje. Poukázal na to, že jednak sa pojem „verejný činiteľ“ priamo v znení naposledy uvedeného ustanovenia nenachádza (a teda jeho automatické spájanie s pojmom „právomoc“ ide nad rámec zákona) a jednak sú osoby, na ktoré sa má pôsobiť, presne označené odkazom na príslušné ustanovenia Trestného zákona, pričom ani v jednom z nich - pri základnej skutkovej podstate - nie sú limitované postavením verejného činiteľa. Dovolateľ je toho názoru, že je zavádzajúce a nelogické, aby sa skutková podstata nepriamej korupcie vzťahovala na tak úzko vymedzený okruh páchatel'ov (špeciálnych subjektov), ako uviedol v napadnutom rozsudku odvolací súd, keďže jej účelom je potierať korupciu vo všetkých oblastiach, t.j. ako súkromnej, tak verejnej. Ako zdôraznil tejto súvislosti záverom, keďže legálny pojem „právomoc“ nie je v Trestnom zákone definovaný, výkon právomoci osoby, na ktorý je pôsobené páchatel'om nepriamej korupcie, je potrebné na účely použitia ustanovenia § 336 Tr. zák. vykladať vo vzájomných súvislostiach k ostatným ustanoveniam korupčných trestných činov podľa tretieho dielu ôsmej hlavy osobitnej časti Trestného zákona.

S ohľadom na skôr uvedené je potom podľa dovolateľa v posudzovanej trestnej veci postačujúce na naplnenie kvalifikačného znaku pôsobenia na výkon právomoci osoby uvedenej v § 329 Tr. zák.

preukázanie tej skutočnosti, že osoby, na výkon činnosti ktorých bolo vplývané, ju vykonávali v súvislosti s obstarávaním vecí všeobecného záujmu, čo administratívne vybavovanie žiadosti o finančný príspevok zo Štátneho fondu rozvoja bývania (a teda financovanie bytovej politiky štátom) nepochybne je. Dokonca nie je preto ani nevyhnutné - ako to tvrdí odvolací súd - aby sa jednalo o ovplyvňovanie činnosti pracovníkov fondu v negatívnom, resp. konanie a rozhodovanie deformujúcim zmysle.

Navyše, odhliadnuc od vyššie uvedenej argumentácie (v súlade s ktorou nie je možné vyžadovať na naplnenie zákonných znakov trestného činu nepriamej korupcie výlučne postavenie osoby ako verejného činiteľa), je podľa dovolateľa v preskúmvanej veci dôvodné tiež tvrdiť, že pracovníci fondu v pozícii posudzovateľov žiadostí o príspevok, voči ktorým vykonával vplyv Ing. M., boli v postavení verejných činiteľov. Ako poukázal v danom smere ďalej, konanie týchto pracovníkov, ktorí posudzujú žiadosti, utvárajú k nim konečné stanovisko i podklady a vypracovávajú aj príslušné administratívne rozhodnutie a konanie riaditeľa fondu, ktorý iba podpisuje dané rozhodnutie ako štatutárny orgán, tvorí kompaktný a de facto aj de iure nedeliteľný celok realizovania rozhodovacej právomoci, ktorá by v praxi ani inak nebola možná, a z toho dôvodu takéto - v danom prípade dominantné - podieľanie sa na používaní tejto právomoci musí so sebou niesť u kompetentného úradníka aj podiel na trestnoprávnej zodpovednosti za jej používanie (ak by tomu tak nebolo, za rozhodovanie by boli trestne zodpovední iba najvyššie postavení štatutári, ktorí väčšinou príslušné rozhodnutia z titulu svojej funkcie iba formalizujú, čo je nelogické a nespravodlivé). V uvedených súvislostiach sa teda odvolací súd rovnako mylí.

Generálny prokurátor v závere podaného dovolania navrhol, aby dovolací súd z dôvodu uvedeného v 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. podľa § 386 ods. 1 Tr. por. rozsudkom vyslovil, že napadnutým druhostupňovým rozsudkom bol porušený zákon v prospech obvinených, podľa § 386 ods. 2 Tr. por. aby tento rozsudok zrušil a s poukazom na § 388 ods. 1 Tr. por. aby vec prikázal najvyššiemu súdu (ako súdu odvolaciemu) na opätovné prerokovanie a rozhodnutie v potrebnom rozsahu.

K podanému dovolaniu sa vyjadrili všetci traja obvinení (Ing. C. M., Ing. E. L., Ing. V. F.), a to prostredníctvom svojich, pre účely dovolacieho konania zvolených obhajcov.

Pomerne podrobné vyjadrenia k jednotlivým argumentom dovolateľa nie je potom potrebné na danom mieste vzhľadom na spôsob (i obsah) rozhodnutia dovolacieho súdu bližšie uvádzať, keď postačí ich zosumarizovanie v tom zmysle, že vyššie menovaní obvinení (oslobodení) sa stotožňujú so závermi odvolacieho súdu, ktorého rozhodnutie považujú za zákonné a správne. Navrhli preto dovolanie generálneho prokurátora ako nedôvodné zamietnuť príp. odmietnuť.

Najvyšší súd ako súd dovolací v zmysle § 378 Tr. por. vec predbežne preskúmal a dospel k záveru, že dovolanie generálneho prokurátora nie je potrebné odmietnuť z formálnych dôvodov (§ 382 písm. a/, písm. b/, alebo písm. d/ až písm. f/ Tr. por.). Zároveň však zistil, že je zrejmé, že v jeho prípade nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 (ods. 1) Tr. por., a preto podané dovolanie podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol.

Úvodom je nutné zdôrazniť, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Nielen z označenia tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zrejmé, že dovolanie nie je určené k náprave akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších - mimoriadnych procesných a hmotnoprávnych chýb. Tie sú ako dovolacie dôvody výslovne uvedené v § 371 Tr. por., pričom v porovnaní s dôvodmi zakotvenými v Trestnom poriadku pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní sú koncipované podstatne užšie.

Dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená. Predstavuje tak výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, sú striktne obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inštancia a dovolanie nebolo chápané len ako „ďalšie“ odvolanie.

Čo sa týka viazanosti dovolacieho súdu dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené v zmysle § 385 ods. 1 Tr. por., k tomu je dôležité poznamenať - tak ako to napokon najvyšší súd už stabilne zdôrazňuje v rámci svojej rozhodovacej činnosti - že táto sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Tr. por.) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Tr. por. z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Tr. por. Teda zjednodušene povedané, podstatné sú vecné argumenty uplatnené dovolateľom a nie ich subsumpcia (podradenie) pod konkrétne ustanovenia § 371 Tr. por. (viď k tomu bližšie R 120/2012).

A napokon, vzhľadom na obsah posudzovaného dovolania, sa žiada úvodom vo vzťahu k uplatňovanému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. (v súlade s ktorým možno dovolanie podať, ak je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia - s tým, že správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť) vo všeobecnosti tiež uviesť, že v rámci posudzovania existencie tohto dovolacieho dôvodu súd skúma, či skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní bol správne právne posúdený. Do úvahy pritom prichádzajú alternatívy, že skutok mal byť právne kvalifikovaný ako iný trestný čin alebo že skutok vôbec nie je trestným činom, resp. pri oslobodení spod obžaloby podľa § 285 písm. b/ (čo je aj posudzovaný prípad) je možné použiť dotknutý dôvod dovolania, ak skutok je v skutočnosti trestným činom.

Vyššie spomenutý dovolací dôvod napĺňa potom tiež zistenie, že rozhodnutie je založené na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia, pod čím treba rozumieť napr. nedostatočné posúdenie okolností vyvolávajúcich premlčanie trestného stíhania (§ 87 Tr. zák.), alebo ak ide o nesprávne použitie iných právnych predpisov než Trestného zákona, napr. Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, zákona o konkurze a reštrukturalizácii a pod., pokiaľ tieto majú priamy vzťah k právnej kvalifikácii skutku (riešenie predbežných otázok).

Na danom mieste je taktiež potrebné zdôrazniť, že pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o existencii dovolacieho dôvodu v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením (skutkovými závermi), ktoré vo veci urobili súdy nižšieho stupňa, teda dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne skutkové zistenia (čo je zrejmé zo samotného jeho znenia - časť veta za bodkočiarkou). Dovolací súd skutok ustálený v pôvodnom konaní nemôže ani meniť, ani dopĺňať (to neplatí len pre posúdenie dôvodnosti dovolania ministra spravodlivosti podaného podľa § 371 ods. 3 Tr. por.).

Inak povedané, vo vzťahu k skutkovému stavu zistenému skôr konajúcimi súdmi, vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku, môže obvinený v dovolaní uplatňovať len námietky právneho charakteru, nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové sa pritom považujú tie námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne proti hodnoteniu dôkazov súdmi oboch stupňov - ich posudzovanie je dominanciou konania odvolacieho. Dovolací súd nie je možné chápať ako tretiu „odvoláciu“ inštanciu zameranú k preskúmaniu rozhodnutí súdu druhého stupňa.

Pokiaľ ide potom konkrétne o posudzovanú vec, z obsahu podaného dovolania vyplýva, že námietky dovolateľa sú dvojakého charakteru, a sice aj skutkového, aj právneho.

Ak generálny prokurátor rozoberá jednotlivé vo veci vykonané dôkazy, poukazuje na skutočnosti nenachádzajúce odraz v skutkovej vete a tiež predostiera svoj (iný) vlastný názor na hodnotenie dôkazov (než aký vykonali súdy nižšieho stupňa), tak už s poukazom na vyššie uvedené je celkom zrejmé, že v danom smere ide o námietky irelevantné z pohľadu daného dovolacieho konania. Z hľadiska svojej skutkovej povahy sú totiž vylúčené z prieskumu dovolacieho súdu, keďže stoja mimo uplatneného, ako i akéhokoľvek iného zo strany dovolateľa uplatniteľného dovolacieho dôvodu. Nie je teda potrebné sa nimi viacej zaoberať.

Okrem vyššie uvedených skutkových námietok (ktoré sú sčasti podkladom pre záver o údajnom nesprávnom právnom posúdení zo strany odvolacieho súdu) však generálny prokurátor uvádza v

podanom dovolaní aj výhrady rýdzo právneho charakteru, keď sa nestotožňuje s právnymi závermi odvolacieho súdu, nesúhlasí s oslobodzujúcim výrokom a domáha sa vyslovenia porušenia § 336 Tr. zák. v prospech obvinených. Má za to, že stíhané skutky napĺňajú všetky znaky skutkovej podstaty trestného činu nepriamej korupcie - v príslušných odsekoch pokiaľ ide o jednotlivých obvinených.

K tomu uvádza dovolací súd nasledovné:

Skutky ustálené súdom prvého stupňa a v tomto ohľade plne akceptované súdom odvolacím - ktoré sú, ako bolo uvedené vyššie, pre dovolací súd v zistenom rozsahu záväzné a nemôže ich skúmať ani meniť - boli podľa jeho názoru správne právne posúdené v tom smere, že nenapĺňajú znaky žiadneho trestného činu, a teda ani v danom ohľade nemožno uznať relevanciu uplatneným dovolacím námietkam.

Predovšetkým (a zároveň v prvom rade) treba dať do pozornosti tú skutočnosť, dovolaním napadnuté rozhodnutie bolo dňa 27. júna 2017 trestnoprávnym kolégiom najvyššieho súdu prijaté na uverejnenie v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (publikované pod číslom 49/2017), keď kolégiom schválené zovšeobecňujúce právne vety (majúce podklad v už uvedenom rozsudku najvyššieho súdu z 25. októbra 2016, sp. zn. 2 To 11/2015), znejú nasledovne:

I. Pri dodržaní zásady nerozširovania podmienok trestnosti činu nad rámec zákona (vyplývajúcej z ustanovenia čl. 49 Ústavy Slovenskej republiky a § 8 Tr. zák.) nie je možné ani vecnú medzeru v zákone (v zmysle nedostatku trestnosti určitého konania) riešiť extenzívnym výkladom zákona alebo použitím analógie, ale len pro futuro prostredníctvom zákonodarcu (zmenou alebo doplnením zákona).

II. Formuláciu „svojím vplyvom pôsobiť na výkon právomoci osoby“, uvedenú v § 336 ods. 1 a ods. 2 Tr. zák., je potrebné vyložiť tak, že ide o uplatňovanie vplyvu páchatel'a, zásadne smerujúce k zneužívaniu právomoci osoby, ktorá je predmetom pôsobenia. Nejde teda o pôsobenie síce neformálne (nezodpovedajúce výslovnému popisu v norme upravujúcej postup v príslušnom konaní), avšak nevybočujúce z podstatného smerovania k legálnemu účelu právomoci osoby uvedenej v ustanoveniach §§ 328 až 330, resp. §§ 332 až 334 Tr. zák.

Musí ísť pritom o priame pôsobenie podplácanej osoby na osobu, ktorá disponuje právomocou, nie o pôsobenie prostredníctvom vplyvu inej intervenujúcej osoby, inak o trestný čin podľa § 336 Tr. zák. nepôjde, aj keď úplatok za dotknuté priame pôsobenie možno prijať alebo poskytnúť buď priamo, alebo cez sprostredkovateľa (taká alternatíva platí aj v prípadoch uvedených v §§ 328 až 334 v odsekoch 1 Tr. zák.).

III. „Právomoc“ je kvalifikačným momentom, ktorý je legálnou definíciou spojený s výkonom tomu (právomoci) zodpovedajúcich oprávnení a povinností verejného činiteľa (§ 128 ods. 1 Tr. zák.). Osoba, ktorá pripravuje podklady pre rozhodovanie verejného činiteľa, sama verejným činiteľom nie je, prijatie alebo poskytnutie plnenia uvedeného v § 131 ods. 3 Tr. zák. za pôsobenie (relevantné v zmysle bodu II.) na takú osobu teda nie je trestným činom podľa § 336 ods. 1 alebo podľa § 336 ods. 2 Tr. zák., a to pre absenciu zákonom požadovaného atribútu - právomoci osoby, ktorá je (má byť) predmetom pôsobenia.

Na závere uvedenom v predchádzajúcej vete nič nemení okolnosť, že osoba, ktorá pripravuje podklady pre rozhodovanie verejného činiteľa, môže byť účastníkom na úmyselnom trestnom čine verejného činiteľa v zmysle § 21 ods. 1 k §§ 326 a 327 Tr. zák. (resp. v príslušných formách aj páchatel'om prípravy, ak ide o zločin, v zmysle § 13 ods. 1 Tr. zák.) - nemôže však byť páchatel'om takého trestného činu (verejného činiteľa) v zmysle § 128 ods. 1, ods. 8 Tr. zák. Rovnako platí, že pri prijatí úplatku osobou pripravujúcou podklady pre rozhodovanie verejného činiteľa bude táto osoba páchatel'om trestného činu prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, eventuálne podľa rozsahu činu aj podľa ods. 3 Tr. zák. (ide o súvislosť s obstarávaním vecí všeobecného záujmu), nemôže však byť v takom prípade použitá okolnosť podľa § 329 ods. 2 Tr. zák. (nejde o prijatie, žiadanie alebo prijatie príslubu úplatku verejným činiteľom).

Konajúci dovolací senát sa s vyššie uvedenými právnymi závermi plne stotožňuje, nemá dôvod sa od nich odchýliť, ale naopak zdôrazňuje a poukazuje v tejto súvislosti na potrebu konzistentnej súdnej praxe zo strany všeobecných súdov po prijatí či už judikátu (rozhodnutie závažného významu publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky) alebo stanoviska zo strany (trestnoprávneho) kolégia najvyššieho súdu.

Keďže vo vyššie uvedených právnych vetách a zároveň tomu priliehajúcim (právno-kvalifikačne i vecne) správnom a vyčerpávajúcom odôvodnení napadnutého druhostupňového rozsudku, ktoré v relevantných častiach - prihliadajúc na obsah podaného dovolania ako i spôsob rozhodnutia o ňom - dovolací pomerne rozsiahlo citoval na iných miestach daného rozhodnutia (a s ktorým sa teda v plnom rozsahu stotožňuje), sú odpovede na všetky argumenty dovolateľa, nie je potrebné v danej súvislosti nič viac dodávať.

S poukazom na vyššie uvedené preto najvyšší súd rozhodol tak, ako je uvedené v enunciiate tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.